

လျှောက်

GO FORWARD

ဗုဒ္ဓကမ္ဘာ့ဆရာတော်များအဖွဲ့

ယွှမ်းတင်စီမံရေးကို
ထိပ်ယာဘက်မနှလုံး
စံးဘက်ပွားအံ့စရလမ်း
ဒ်သီးကလဲတော်ဆူညါ
တကုန်. ၂၀၁၄.၁၅.

အီးကထိဘာန် ၂၀၁၉

တိုက်ရိုက်ဗွဲ့ချုပ်ချုပ်မှုနှင့် - လီးအီးကထိဘာန် [၆] သိ

ပုဂံဦးစွာထံသစ္စာနှင့် ၂၀၁၉ နှစ်တစ်တိုင်ထူ

လာအိန်ပွဲလေ့လာ တက်ကာကွယ် ပတန်နိုဂ်သိအသံအလှ

လိန်ဖျါ ၃:၁၁, စံ: ၁၆:၆, ၅မိ ၆:၄-၉, မးသဲ ၁၆:၁၃-၁၉

အဲဒဲးထာန်တက်ကွဲး

ကစာ်ယွာဟ်မူပုဂံ တုယီလံဆူ(၂၀၁၉)နံ ဝါအိးကထိဘာန်, ပဲဒီးတက်ဆိန်ဂုတက်ဘျူးတက်ဖိုင်နွံလီၤ. ပဝဲခရိုင်ဖိကိးဂးဒဲး, လာသးတဖျာန်ယီအပူၤ, ပဟံးန့ၢ်ဘူၣ်သ့ၣ်နီၣ်ဖဲလါအိးကထိဘာန်အခိၣ်ထံးတနွံနွံလီၤ. မ့ၢ်တက်မာသကိးတက်လာဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျာန် ပုဂံဘာန်ကီဘာန်ခဲ ပုဂံဖိုင်ဖိယာ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်နွံလီၤ. ပအိၣ်ဒီးတက်ထာဖိုင် လီၤဆီ ဖဲဘူၣ်သ့ၣ်နီၣ်အဆာကတီၢ်ဒီး ပဆုာဆူကီၢ်ပံၤယီၤခရိုင်ဖိကိၣ်ကးကရာ ဒီဖျါကီၢ်ပံၤယီၤဘျာထံသစ္စာရန် လာတက်မာသကိးအဂီၢ်လီၤ. “အဂုၢ်ဒဲးအံၤ, ပုဂံဖိုင်ဖိယာ်ဖိတဖၣ်န့ၢ် အိၣ်ဒီသုတဘိယုာ်ယီၤ, ဒီးဖဲသုသးအိၣ်လာ သုကမာဂုၤအီၤဒီး သုမးသ့လီၤ.” (မာ်ကူး ၁၄:၇)

ကစာ်ယုၣ်ဂူးခရိုင်အတက်ကတီၢ်အံၤ မ့ၢ်အဒုးသ့ၣ်နီၣ်ပုဂံလော ပကြားမာဂုၤမာစာပုဂံဖိုင်ဖိယာ်ဖိ, ပုဂံဘာန်ကီ ဘာန်ခဲနွံလီၤ. ပမာလောကျိၣ်စ့အါအါဂီၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်တန့ၢ်ဒုၣ်လံာ်, လာတက်သးညီ ဒီးတက်သးအိၣ်အပူၤ မံကထုကဖၣ် န့ၢ်တက် လာပထံလီၤကီၢ်ပူၤ, ဒီးထံဂုၤကီၢ်ဂုၤပုဂံဘာန်ကီဘာန်ခဲအဂီၢ်နွံတက့ၢ်.

လာတက်စူၤဒိၣ်, ဟီၣ်လံာ်, ထံလုၣ်ဘာတက်အယိမ့ၢ်ဂုၤ လာတက်ဒုးတက်ယာအယိမ့ၢ်ဂုၤ, ထံဖိကီၢ်ဖိအါဂုၤ ဘာန် သံဝဲ, ဘာန်ဆူးဘာန်ဆါ, ဘာန်ကီဘာန်ခဲနွံလီၤ. ဖဲမးသ့န့ၢ် လာကျိၣ်စ့, လာတက်ကူတက်သီး, တက်အပိးအလီၤဒီး ဒဲးအလီၤအိၣ်အသိး မံကဟ့ၣ်သကိး လာတက်သးအိၣ်အပူၤတက့ၢ်. ထုကဖၣ်စ့ၢ်ကိးလော ထံကီၢ်တက်ပာတက်ပြးဒီး တက်ယုတက်ဖိး အဂီၢ်နွံတက့ၢ်.

တၢ်မၤလိၤဘၣ်ထွဲၤဒီးတၢ်ဒီးသးဒၢန့ၣ်ဆၢၣ်

တၢ်ကစီၣ်

ပုၤကညီၣ်ဘျၢထံၣ်ခဝုၣ်ရၢၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိၤဘၣ်ထွဲၤဒီး တၢ်ဒီးသးဒၢန့ၣ်ဆၢၣ် တၢ်တတၢးတၢ်နီၤလၢ ဝဲၤကျိၤပုၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ်အဂီၢ် ဖဲလိၤယူၤလံ(၂၄-၂၅, ၂၀၁၉)နံၣ် ဖဲပုၤကညီၣ် ဘျၢထံၣ်ခဝုၣ်ရၢၣ်နံၣ်(၁၀၀)တၢ်စံးဘျး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ် ဖိၣ်ဒၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလိၤတဘျီအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် ကရူၢ်(၄)ကရူၢ်လၢအမ့ၢ် (၁) တၢ်ဆဲးကျိးမၤဘၣ်ထွဲကရူၢ်,

(၂)တၢ်ပုၤတၢ်ဖိးတၢ်လိၤတၢ်နီၤလီၤကရူၢ်, (၃)တၢ်ဘၣ်တၢ် ဘၢကရူၢ်ဒီး(၄)တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိၤကရူၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ် မၤလိၤတဘျီအံၤ သရၣ်လၢဟ့ၣ်ဒိၣ်ဟ့ၣ်နီၤတၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ သရၣ်ဝုၤမ့ၢ်, သရၣ်ယဲထွဲ ဒီးသရၣ်ဒိၣ်မုၢ်ဖျၢၣ်ထူ(တၢ်သ့ဟံးန့ၢ် တၢ်ကစီၣ်ဒီးတၢ်ဒိတၢ်ဂီၤမုၢ်)န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလိၤတဘျီအံၤ ဝဲၤ ကျိၤပုၤမၤတၢ်ဖိဟဲထီၣ်ခဲလၢ် (၃၂)ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ကမံးတံၣ်ပၢဆၢတၢ်ရူၤလိၤမၤသးကိး

ပုၤကညီၣ်ဘျၢထံၣ်ခဝုၣ်ရၢၣ် ကမံးတံၣ်ပၢဆၢတၢ်ရူၤလိၤ မၤသးကိးတၢ်သးခုကစီၣ်တီၣ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဲ ဒီးသးကျဲၤတၢ်မၤလိၤ ဘၣ် ထွဲဒီးတၢ်သ့သးကျဲၤပၢဆၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်မၤလိၤဖဲလိၤ ယူၤ(၄-၅)သီ, (၂၀၁၉)နံၣ်ဖဲ ခဝုၣ်ရၢၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒၢန့ၣ်

တၢ်သးခုကစီၣ်
လီၤ. သရၣ် မ့ၢ်လၢဟဲဟ့ၣ်ဒိၣ်ဟ့ၣ်နီၤတၢ်မ့ၢ်ဝဲ သရၣ်မ့ၢ် ဟဲလၢၣ်ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဟဲထီၣ်တၢ်မၤလိၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ပုၤန့ၣ် တၢ်, ပုၤန့ၣ်တၢ် သယဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တက်ကတဲာ်ကတီၤ ဒုးဒိာ်ထီာ်ထီာ်ဒိာ်န့ၢ်ဝဲၤကျိၤ

ပုၤကညီၤဘျာထံၤခဝုၤဂ့ၢ် တက်ကတဲာ်ကတီၤ ဒုးဒိာ်ထီာ် ထီာ်ထီာ်ဒိာ်န့ၢ်ဝဲၤကျိၤ အိာ်ဒီး “တၢ်သ့သး ကျဲၤတၢ်ရဲာ်တၢ် ကျဲၤတၢ်မၤလိ” လၢခဝုၤဂ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်မၤ တၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဖဲ လိယုၤ(၂၆-၂၇),(၂၀၁၉)န့ၢ် ဖဲခဝု

ဂ့ၢ်တၢ်အိာ်ဖိာ်ဒီးန့ၢ်လီၤ. တၢ်မၤလိအံၤ ဓးထီာ်ဖဲဂီၤ (၉း၃၀)တုၤဟါ(၄း၀၀)န့ၢ်ရံၣ်န့ၢ်လီၤ. သရၣ်မုာ်လၢ ဟ့ၣ်တၢ်သိာ်လိမ့ၢ်ဝဲ သရၣ်မုာ်န့ၢ်ဖးဒီး ဝဲၤကျိၤခၢာ်စး ပုၤဟဲထီာ်တၢ်မၤလိအိာ်(၂၆)ဂၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကဟုကယၢ်ဒီးတၢ်ကုာ်လိာ်တၢ်ဝဲၤကျိၤ

ပုၤကညီၤဘျာထံၤခဝုၤဂ့ၢ် တၢ်ကဟုကယၢ်ဒီး တၢ် ကုာ်လိာ်တၢ်ဝဲၤကျိၤ အိာ်ဒီးတၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢအမ့ၢ် တၢ်မၤ စၢၤဆိာ်ထွဲဆူဖိသ့ၣ်, သးပုၤဒီးနီၢ်ဒိာ်သးအက့ၢ် အဂီၢ်ကူဖိ သ့ၣ်တဖၣ် အအိာ်ဘၣ်ထွဲတၢ်အိာ်တၢ်အီၤလၢ အန့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ တၢ်ရဲာ်တၢ်ကျဲၤ(Nutrition Event)ဖဲဝဲၤနီၢ်သဝီ, တီၤဟ့ၣ် ကိာ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ရဲာ်တၢ်ကျဲၤတဘျီအံၤ အိာ်ဒီးတၢ်ကွၢ် က့ၤန့ၢ် တၢ်အိာ်ဆူၣ်အိာ်ဆူၣ်အသန့ၢ်, ဟ့ၣ်ဒုးအိာ်မုာ်ဆါတၢ်အိာ်

တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ဒ်န့ၢ်အသိး ပမၤသကိးတၢ်ဒီးဝဲၤဟ့ၣ်ပုၤာ် ပဒိာ် တၢ်အိာ်ဆူၣ်အိာ်ဆူၣ်ဝဲၤကျိၤ ဘၣ်ထွဲတၢ်အိာ်တၢ်အီၤလၢ အန့ၢ် ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ တၢ်ရဲာ်တၢ်ကျဲၤ (Nutrition Event) လၢဖၣ်ပုၤာ် ဝဲၤ(၁၆.၈.၂၀၁၉)န့ၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ရဲာ်တၢ်ကျဲၤတဘျီ အံၤ ဒူသဝီခၢာ်စးတဖၣ် ပုၤလၢနီၢ်ဒိာ်သးအက့ၢ်အဂီၢ်တလၢတ ပုၤတဖၣ် ဟဲထီာ်ဝဲဒ်န့ၢ်လီၤ.

ဗုဒ္ဓမယာန် ဒီးဖဲစဉ်ဖုညိဉ်(၅၀)န့ဉ်တၢ်ဖျါ

သးပုၤဖျါဖျါ

ဗုဒ္ဓမယာန်ဒီးဖဲစဉ်ဖုညိဉ် ဒီးတုဒီးဖျါအသး
ဖဲ(၁၉၆၈)န့ဉ်, ဒီးထီဉ်ဖိဝဲဒဉ် ဖိ(၆)၈ ဒီးဒီးန့ဉ်လံၤမုဉ်
လံၤခွါ(၁၇)၈လီၤ. ဗုမတၢ်ပာ်ဆါ စးထီဉ်(၁၉၅၃-
၂၀၀၉)န့ဉ်, အဝဲသ့ဉ်အဟံဉ်ယီသးလီၤသးကျဲဆူကီၢ်နီဉ်ဝဲန့ဉ်
လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤတၢ်ကလၢ အအဲဉ်ဖးလဲၤဆူညါအတၢ်ပရၢကိး
လါဒီး ဒီးဖးဖျါလိာ်စီဆံကိးန့ဉ်န့ဉ်လီၤ. လၢယွၤအဘျူးအယီ
ဖဲဒီးဖုချူးန့ဉ်တၢ်ဖျါထုဖဲ (၂၀၁၈)န့ဉ်လါနီဉ်ဝဲဘၢဉ်(၂၅)သီန့ဉ်
လီၤ. လၢတၢ်ဖျါထုတဘျီအံၤ သရဉ်မုဉ်ကျဲလုဉ်ထုပၤလီၢ်
ဆ့ဉ်နီၤ, သရဉ်ဒိဉ်ကီၢ်ခုဉ်ကပီၤလုဖျါတၢ်န့ဉ်လီၤ. စံးဘျူးဘၢဉ်
ကစၢ်ယွၤအဘျူးဖိဉ်ဒိဉ်အါ လၢဆူခီဖျါတၢ်ဖဲဒီးဖုအတၢ်အိဉ်မူ
အိဉ်ဒီးဒီးဂံၢ်ဘါတုၤလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအယီလီၤ. လၢတၢ်ဖျါ
ထုတဘျီအံၤ ယုာ်ယီၤစုတၢ်အိဉ်တၢ်ဟ့ဉ်မၤဘျီ ခံကလီၤယံး
ကလးဘး ဆူလဲၤဆူညါမဲးကစံန့ဉ်လီၤ.

ဆၢဂ့ၤဘၢဉ်ဖဲဒီးဖု ကအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ခွဲ, ကမၤန့ဉ်အိဉ်
ကဲပုၤန့ဉ်ပုၤဒါ တၢ်တီၢ်တၢ်မုၢ်လၢကလၢပုၤထီဉ်ဘးယုာ်ဒီးဖိ
လံၤန့ဉ်ဖိထၢဖိကိးဂၤတက့ၢ်.

ခရဲၣ်ဖိတၢ်မၤဂ့ၤမၤစၢၤဒီးတၢ်ဂ့ၤထီဉ်ပသီထီဉ်ဝဲၤကျိၤ

ပုၤကညိဘျာထံခဝဲဂ့ၢ်, ခရဲၣ်ဖိတၢ်မၤဂ့ၤမၤစၢၤ
ဒီးတၢ်ဂ့ၤထီဉ်ပသီထီဉ်ဝဲၤကျိၤ သးကျဲမၤဘၢဉ်တၢ်မၤလိလၢ
တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဒီး ပုၤကမ့ၢ်ဟံဉ်ဖိဉ်မၤသကိး တၢ်ဂ့ၤထီဉ်ပသီ
ထီဉ်အကျိၤအကျဲအကီၢ် ဖဲလါယုၤလံ(၁၆-၂၆),(၂၀၁၉)န့ဉ်

ဖဲဒီးဒိဉ်တၢ်သးခုကစီဉ်တၢ်ဂ့ၤထီဉ်ပသီ ထီဉ်ခၢဉ်သး, မိဉ်ဘံဉ်
န့ဉ်လီၤ. တၢ်ပညိဉ်တၢ်ကွၢ်ဖိ မ့ၢ်ဒီးသးပကဒးအိဉ်ထီဉ်ပုၤ လၢ
အိဉ်ဒီးတၢ်သ့ဉ်ညါန့ဉ်ပာ် တၢ်ဂ့ၤထီဉ်ပသီထီဉ်အတၢ်သ့ဉ်ညါ
ဒီးကသ့ဟ့ဉ်ဆူဉ် ထီဉ်ဘၢဉ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ဒီး လီၢ်ကစီၤအဂီၢ်အ

ဘါ ဒ်သီးကတ်ဖိုင်မသကိးတၢ်ဂုဏ်ထီၣ်ပသီထီၣ် အကျိၤအ ကျဲလၢ ကမမံးရၢၣ်လၢပုၤကိးကမၤဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤက ညီဘျၢထံၣ်ခဝုရၢၣ်ကီၢ်(၁၇)ဘၣ်အဘၣ်စးဟံးထီၣ်ဝဲဒၣ် (၃၉) ဂၤ ဒီးဝဲကျိၤပုၤမၤတၢ်ဖိအိၣ်ထီၣ်ဝဲ(၇)ဂၤ ခဲလၢကတ်ဖိုင် (၄၆)ဂၤန့ၣ်လီၤ. သရၣ်သိၣ်လိတၢ်မ့ၢ်ဝဲ(၁)သရၣ်ဒိၣ်စိၤလး ဖ့ၣ်, (၂)သရၣ်စိၤသးဒူ, (၃) သရၣ်မနုၤရှၢၣ်ဒီး (၄)သရၣ် မုၢ်အဲၣ်သံၣ်ယၢၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟံးကတိၤတၢ်ကတိၤလီၤဆီမ့ၢ်ဝဲ (၁)သရၣ်ဒိၣ် ထီၣ်သါ,(၂)သရၣ်မုၢ်လုၢ်လုၢ်ဖျၢၣ်ဒီး(၃)သရၣ်မုၢ်န့ၣ်ဖးတဖၣ်

န့ၣ်လီၤ. Agro-Ecology and Conservation Agriculture တၢ်မၤလိအံၤ ဘၣ်တၢ်သးကျဲၤမၤအိၣ် လၢ ပုၤကညီ ဘျၢထံ ခဝုရၢၣ်, ဒိဒိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ် တၢ်ဂုဏ်ထီၣ်ပသီထီၣ်လီၤဘၣ် သး(မိၣ်ဘၣ်) ဖဲလိယုၤလံ(၃၀) တုၤလိအီကုၢ်(၁)သီ, (၂၀၁၉)န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလိတဘျီအံၤ သရၣ်သိၣ်လိ တၢ် မ့ၢ်ဝဲသရၣ်အိၣ်ဆွၢ်မ့ၢ် (DCA-NCA)ဒီးသရၣ်ဒိၣ်စိအူသုဆူး (Retd. Associate Professor)ဒီး တၢ်တီၢ်ကျဲၤဒူသဝီ(၁၈) ဖျၢၣ် ဘၣ်စးဒီးဝဲကျိၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤပုၤမၤ တၢ်ဖိခဲလၢ(၅၀) ဂၤဟံးထီၣ်မၤလိန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤလိအံၤလီၤ.

ကျိၣ်တၢ်ဘါဒီးတၢ်သ့ၣ်ဝဲဒၣ်သးဆၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ

တၢ်ဘျၢတၢ်ဘါဒီးတၢ်သ့ၣ်ဝဲဒၣ်သးဆၢ အတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖဲ(၂၄.၈.၂၀၁၉)န့ၣ်ဟါ (၇း၀၀)န့ၣ်ရဲၣ်အဆၢကတီၢ် လၢဖြးဘျီၣ်ရိဖိၣ်, အလုၣ် ဝုၢ်တကူၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်သးကျဲၤ အိၣ်လၢ ကီၢ်တကူၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒုးအိၣ်လိာ်သးဝဲကျိၤဒီး ကျိၣ်ကွဲၤတၢ်သ့ၣ်ဝဲဒၣ်သးဆၢကရူၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်အိးထီၣ်အိၣ်လၢ သရၣ်ဒိၣ်ထီၣ်သါအတၢ်ထုကဖၣ်(ကီၢ်တကူၣ်နဲၣ်ရဲၣ်), တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီတကတီၢ် ပုၤဟၤလီၤဆ့ၣ်နီၤမ့ၢ် စိၤအိၣ်

မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဘျီအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤ လီၤဆီလၢ နီၢ်ပါသ့ၣ်စၣ်မ့ၢ်(တကူၣ်ကီၢ်ဒိၣ်ကညီကိတိာ်)န့ၣ် လီၤ. တၢ်ပာ်ဖျါလၢ သရၣ်မုၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဖိ(KBC), တၢ်ထုက ဖၣ်လၢ ပုၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ ဒီးလုာ်ထီၣ်တၢ်မၤဘျၢလၢ သရၣ်ဒိၣ်ကွၢ်လၢယိၤသးတီ(KBC)န့ၣ်လီၤ. ပျၢၣ်က့ၤတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤလၢ သရၣ်ဒိၣ်ထီၣ်သါအတၢ်ထုကဖၣ်ဒီး ဆိၣ်ဂ့ၤပျၢၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂီၢ် တၢ် မၤဘျၢဟံးန့ၣ်ခဲလၢ အကလီၤ ယံၢ်ကယၤဘးတီတီ န့ၣ် လီၤ.

ထံဒိန်နီယွေးဒီးပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲ

(၂၀၁၉)နံၣ်, စးထီၣ်လၢလါယုၤလံတုၤလါ အီကူၣ်အပူၤ တၢ်စူၤဒိၣ်ဒီးထံဒိန်နီယွေးအယိ ပုၤကညီ ဘျၢထံခဝု ရှၢၣ်ကီၤတနီၤ, ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တၢ်ကီၤတၢ်ခဲ လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢကွံာ်, ဟံၣ်ဖိဃီဖိတနီၤဘၣ် ဟးထီၣ် ကွံာ်လၢ ဒူသဝီတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်တ ဖၣ်ဟးဂီၤ, တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် လီၤထွံလီၤယွၤ, တၢ်ဖိး အိၣ်မၤအိၣ်ဟးဂီၤ, ထံကဆိၣ်ကံၢ်ထံးဟးဂီၤဒီး တၢ်မၤန့ၣ် ကျိၣ်စ့အကျိၣ်အကျဲလီၤမၤကွံာ်လီၤ.

ကီၤမ့ၢ်ပူၤ ဒီဖျိထံဂ့ၢ်ကီၤဂ့ၢ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ် ယၤအယိသဝီ(၂၆)ဖျၢၣ်ဟံၣ်ခိၣ်(၉၂၁)ဟံၣ် ဘၣ်ကွၢ် ဆၢၣ်မဲာ်တၢ်ကီၤတၢ်ခဲလီၤ. ပုၤလၢလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ နီၤနီၤ အိၣ်ဝဲ(၃၂၂)ဟံၣ်န့ၣ် လီၤ. ကီၤလၢဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ် မဲာ်ထံဒိၣ်(၁) ကီၤဆိထံးဟံၣ်ဒူၣ် (၄၅၀)ဒူၣ်,ပုၤနီၣ်ကံ (၂၂၅၈)ဂၤ,(၂)ကီၤကွေးအ့ဟံၣ်ဒူၣ်(၁၉၅၀)ဒူၣ်, ပုၤနီၣ် ကံ (၁၀၀၄၄)ဂၤ, (၃)ကီၤဖၣ်အၣ်မိၣ်လမ့ၣ်ဟံၣ်ဒူၣ် (၁၅၃၀)ဒူၣ်,ပုၤနီၣ်ကံ(၇၅၁၃)ဂၤ, (၄)ကီၤဘျးဟံၣ်ဒူၣ်

(၁၁)ဒူၣ်, ပုၤနီၣ်ကံ(၅၆)ဂၤ,(၅) 7Camp (ကွေးအ့), ပုၤ နီၣ်ကံ (၂၀၀၀) ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤကညီဘျၢထံခဝုရှၢၣ်န့ၣ်ရွဲၣ်ကွဲးဆုၤလီၤ လံာ်ဆူ ကီၤဒီးခဝုရှၢၣ်ဖိလံၤလၢ ထံလီၤကီၤပူၤဒီးထံဂၤ ကီၤဂၤအအိၣ် လၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ဒီး ဒ်သိး တၢ်ကဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်ဒီဖျိတၢ် ဟ့ၣ်မၤ ဘျၢမၤတီၢ်အကီၤန့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိတၢ် မၤဂုၤမၤစၢၤဒီးတၢ် ဂုၤထီၣ်ပသီ ထီၣ်ဝဲၤကျိၣ်ဆုၤလီၤခၢၣ်စးဆူ ကီၤလၢဘၣ် ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ် တၢ်ကီၤတၢ်ခဲအအိၣ်ဒီး လဲၤဟ့ၣ်ကံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ, လဲၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. ပအိၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖိလံၤတဖၣ် ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်သးဒီး လဲၤမၤစၢၤတၢ်လိၤလိၤ ဆူပုၤဘၣ်ကီ ဘၣ်ခဲအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ထံဂၤကီၤဂၤခဝုရှၢၣ် ဖိလံၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ် ဆိၣ်ထွံမၤစၢၤတၢ် ဒီဖျိဆုၤ လီၤတၢ်မၤဘျၢဒီး တနီၤဆိၣ်ထွံမၤ စၢၤလၢတၢ်အိၣ်တၢ် အီ, တၢ်ပိးတၢ်လီ, ထံဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီလၢ အလိၣ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖံအုအုမိာ်အသးသမု

ဖံအုအုမိာ်(Myint Henney) မ့ာ်ဖုဟဲနရုာ်ဒီး ဖံနီၢ်ရွာ်အူးအဖိမုာ်, အိၣ်ဖျဲာ်ထီၣ်ဝဲဖဲ(၁၅.၉.၁၉၃၀) လာၣ်ဖုာ်ပုာ်, အလဲၣ်သဝီန့ၣ်လီၤ. အဒိပုာ်ဝဲာ်အိၣ်လွံာ်ဂၤ အဝဲမ့ာ်ပုၤသၢဂၤတဂၤလီၤ. ဖဲအဝဲအနီၢ်ဆံးခါ မ့ာ်ဝဲဒုာ် ဖုာ်ဒိၣ်ဟတၢ်အစၢ်ဒီး ဟံတၢ်သဝီ ဒီးဘၣ်ယုာ်မုာ်ဖျဲးဝဲဒုာ်လီၤ. တဆီဘၣ်တဆီ လဲၤတုၤဝဲဒုာ် ဆူဝုာ်ဟီကတး အတၢ်ဟသ့ၣ်ဝါလီၣ်န့ၣ်လီၤ. အဖုဘးရှု အဒိမိဝါခံဂၤ ကွၢ်ထွဲက့ၤအီၤလီၤ.

အိၣ်ဝဲဖဲန့ၣ် ထံၣ်လီၤသးဒီး ဖုဟါန့ၢ်(David Henney) ဒီးဆီဟံၣ်ဆီယီဖဲ(၂၀.၁၂.၁၉၅၀)န့ၣ်လီၤ. လာခံ ဟဲက့ၤအိၣ်ဝဲဖဲတခါးလုာ်, သၣ်ပိယုာ်က့ၣ်ကဝီဒီး အမံၤပုာ်တဖၣ်လီၤ. အဖိအိၣ်ဝဲဒုာ် (၅)ဂၤဒီး ကွၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဝဲ ဖိဒိၣ်ခွါတဂၤလီၤ. ဖဲဖိတဖၣ် အနီၢ်ဆံးခါ ဘၣ်ကွၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ယံးတၢ်စ့ၤ တၢ်ကီတၢ်ခဲတဖၣ်အပူၤလီၤ. လာခံဟဲက့ၤသ့ၣ်လီၤအသးဖဲဝုာ်ပသံၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲမ့ာ်မိာ်တဂၤလၢ အသ့ၣ်ညါယွၤ, အဲၣ်ယွၤ ပျံၤယွၤဒီး ဆုာ်ဖိတဖၣ် ဆူတၢ်သ့ၣ်ညါယွၤအကျဲ တဆီဘၣ်တဆီလီၤ. ဒီဖျိဖိမုာ်ဒိၣ် Esther Aye အတၢ်ကိးအီၤ အယိ လဲၤတုၤဘၣ်ဆူ Australia Perth ဖဲ (၆.၇.၁၉၉၅) န့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ဘၣ်လၢ ထံယံၤကီၢ်ယံၤဘၣ်ဆၣ် ထီဘီ မၤဂ့ၤမၤစၢၤတၢ်ဒီး တသးပုၤနီၣ်စ့ၢ်ကိးအတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဘၣ်. (၂၀၁၃)နံၣ် အဝဲဒီးန့ၢ်ဘၣ် ကလုာ်တၢ်ဆါဒီး ဘၣ်ယါဘျါအသးလၢ(Dialysis) န့ၣ်လီၤ.

အဝဲတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါ ဘၣ်ကွဲးကါအသးတဘျီဘၣ်တဘျီဘၣ်ဆၣ် ဟံးန့ၢ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢယွၤဒီး လဲၤဒီဖျိဘၣ်ဝဲ(၁၅)နံၣ်ဝံၤဒီး ဖဲ(၂၂.၁၀.၂၀၁၈)န့ၣ် နၢ်ဟူဘၣ်ဟံၤလၢမူခိၣ်အတၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်လၢလီၤယံၤဘၣ်ဆၣ် ဖဲအဝဲယွၤကိးက့ၤအီၤအကတီၢ် သရၣ်ဒိၣ်ဒီးကထာၣ်ယဟးလုၤလုၤလး, သရၣ်ဒိၣ်ပီလူးထူ, သရၣ်ဒိၣ်ဒဲန့ၣ်, သရၣ်စရၤဒုာ်, သရၣ်ဒိၣ်မိဝဲထိး, သရၣ်ဒိၣ်အဲၣ်ထံကီၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိတဖၣ် ဒီးကညီတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဂၤတဖၣ်, သရၣ်ဒိၣ်Jeffery, သရၣ်ဒိၣ်ခဲန့ၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိတဖၣ် အတၢ်မၤစၢၤ ကဟုကယာ်အယိဒီး ဆုာ်လီၤဘၣ် ဖဲဖဲအတၢ်က့ၤ လာခံကတၢ်ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဒီးတၢ်စံးဘျူးအါ,
ဖံဖံအဖိမုာ်

တၢ်စံးဘျးစံးဖိုင်

ပစံးဘျးစံးဖိုင်ကစၢ်ယွၤ လၢပတၢ်အိၣ်ဖိုင်ဇံးမၤန့ၤအ့ၤလးတၢ်အိၣ်ဖိုင် ပဲၤထီၣ်နံၣ်(၂၀) ဒီဖျိယွၤအတၢ်ပတၢ်ဆုၤ ယွၤတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤအယိၤလီၤ. နံၣ်(၂၀)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ တၢ်မၤအီၤဖဲ(ဂ.ဇ.၂၀၁၉)နံၣ်ဂ့ၤတၢ်ဘၣ်ဘၣ်အယိၤဒီး ပစံးဘျးဘၣ် ပခိၣ်ပနံၣ် သရၣ်ဒိၣ်သမိထီၤလၢ ပကွဲၤအီၤလၢတၢ်လီၢ်အယံၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, အဘျးမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဟဲတုၤဘၣ်ဝဲ ဂ့ၤတုၤဘၣ်ဘၣ် ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ် ဟ့ၣ်ဘါပုၤအယိၤလီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ် ကီၢ်ကယိၤမိၢ်ပုၤသရၣ်ဟံစု, သရၣ်သမိဒီး တၢ်အိၣ်ဖိုင်လၢပကွဲၤအီၤတဖၣ် ဟဲတုၤဝဲ ဂ့ၤတုၤဒီး ဆိၣ်ထွဲဟ့ၣ်မၤဘျၣ်မၤတီၢ်ပတၢ်အိၣ်ဖိုင် လၢမူးတဘျီအံၤအယိၤ ပစံးဘျးဘၣ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပဲၤဒီးတၢ်စံးဘျးစံးဖိုင်အါ,

ဗုဗုသရၣ်ဒိၣ်မိလ့ဒီးပံပံလူၤဒံပီ (ဇံးမၤန့ၤအ့ၤလးတၢ်အိၣ်ဖိုင်, ကီၢ်ကယိၤမိၢ်ပုၤ)

